

Nr 351

Av herrar **Skårman** och **Tistad**, om *inrättande av skyddsrum såsom gemensamhetsanläggning.*

(Lika lydande med motion nr 398 i Andra kammaren)

Lagen om vissa gemensamhetsanläggningar har endast varit i kraft sedan den 1 januari 1967. Under denna korta tid har den emellertid tillämpats i ett stort antal fall och även visat sig fylla en betydande uppgift. Den praktiska tillämpningen har visat att det vore av värde och ett sätt att förenkla administrationen därest man genom lagen i fråga även kunde reglera sådana skyddsrumsanläggningar som är föremål för närmare föreskrifter i civilförsvarslagen.

Den uppräknig av gemensamma anläggningar av stadigvarande betydelse, som i 1 § av lagen exemplifierar dess användningsområden, täcker mycket väl beteckningen »gemensamt skyddsrum för två eller flera närbelägna anläggningar eller byggnader». Emellertid utsäger lagen i samma paragraf därjämte följande:

»Lagen gäller dock ej anläggning för vattenförsörjning eller avlopp och ej heller anläggning, vars inrättande gemensamt för två eller flera fastigheter kan enligt särskilda bestämmelser prövas av domstol eller annan myndighet.»

Det är det sistnämnda stadgandet, som anses utgöra hinder för att administrera skyddsrumsanläggningar enligt gemensamhetslagen.

I civilförsvarslagens 24 § 2 mom. heter det nämligen att:

»För två eller flera närbelägna anläggningar eller byggnader må gemensamt skyddsrum anordnas, om det vid prövning i den ordning Konungen bestämmer finnes kunna ske utan eftergivande av skäliga anspråk på skydd mot skada av fientlig verksamhet.»

I 55 § 1 st. samma lag utsäges vidare:

»Kan ej överenskommelse träffas om anordnande av gemensamt skyddsrum efter vad i 24 § 2 mom. sägs, ankommer det på länsstyrelsen att förordna om sådant skyddsrum och dess belägenhet, så ock att bestämma grunderna för kostnadernas fördelning.»

Att det kunde vara ett praktiskt och smidigt sätt att lösa skyddsrumfrågan i anförda fall genom lagen om gemensamhetsanläggningar uppmärksammades redan under förarbetena till lagen i fråga. I Kungl. Maj:ts prop. nr 128/1966 s. 110 och 111 motiveras de formella skäl som gjort att

man från tillämpningsområdet undantagit vatten- och avloppsledningar samt skyddsrum. På s. 117 ifrågasätter länsarkitekten i Västernorrlands län »om skyddsrum helt bör falla utanför den föreslagna lagen». Han menar, att en ökad samordning av stadsplaneringen och civilförsvarsplaneringen är önskvärd. Departementschefen finner däremot, s. 121, att någon anledning att i detta sammanhang vidga möjligheterna att samordna inrättandet av skyddsrum med bebyggelseplaneringen och med förefintliga medel att genomföra fastställda planer inte föreligger.

I realiteten måste dock frågan om skyddsrum samordnas med bebyggelseplaneringen, och en sådan samplanering är ju även villkoret för att erhålla byggnadslov. Byggnadsnämnden skall därjämte enligt 17 § i gemensamhetslagen pröva om hinder mot anläggningen ej möter. Några motsättningar, därest administrationen av skyddsrummen löses genom lagen om gemensamhetsanläggningar, synes därför ej kunna uppstå.

När det gäller mindre industriella anläggningar, radhus och grupper av hus kan så gott som alla gemensamma anläggningar regleras enligt lagen om gemensamhetsanläggningar, blott icke skyddsrum. Detta är opraktiskt och omständligt vartill kommer, att skyddsrumfrågan, sedan anläggningen är färdigställd, synes vara en alltför liten fråga för att fordra en speciell förvaltningsapparat.

Med stöd av vad ovan anförts hemställes,

att riksdagen måtte uttala, att bestämmelserna i 1 § 1 st. lag om gemensamhetsanläggningar icke måtte hindra att inrätta skyddsrum såsom gemensamhetsanläggning i lagens betydelse i alla de fall, där skyddsrummet anordnas i samförstånd med civilförsvarsmyndigheten.

Stockholm den 24 januari 1969

Bo Skårman (fp)

Eskil Tistad (fp)